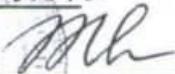


AVIZAT

de Ministerul Educației  
al Republicii Moldova

nr. 45-23  
din 28.07.2015

Ministru



APROBAT

la ședința Senatului  
Universității de Stat din Comrat

nr. 04  
din 09.04.2015

Rector



# CARTA

Universității de Stat din Comrat



Comrat 2015



S. P. G. Gosan

## 1. DISPOZIȚII GENERALE

1.1. Universitatea de Stat din Comrat a fost constituită prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.408 din 01 august 1991 și este succesorul Universității Naționale Găgăuze.

1.2. Universitatea de Stat din Comrat este o unitate structurală în sistemul de învățământ superior din Republica Moldova și este subordonată Ministerului Educației al Republicii Moldova, în calitate de deținător principal al cotei statului în sumă de 53 589352,12 (cincizeci și trei milioane cinci sute optzeci și nouă mii trei sute cinzeci și trei lei 12 bani) în capitalul social al Universității (aprobat prin Ordinul nr.1251 din 18 decembrie 2014 al Ministerului Educației al Republicii Moldova).

1.3. Adresa juridică a Universității de Stat din Comrat: Republica Moldova, MD - 3805, mun. Comrat, str. Galațan, 17.

1.4. Universitatea de Stat din Comrat își desfășoară activitatea în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, Codul Educației al Republicii Moldova nr.152 din 17 iulie 2014, Regulamentul cu privire la modul de funcționare a instituțiilor de învățământ superior de stat în condiții de autonomie financiară, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.983 din 22 decembrie 2012, ordinele și dispozițiile Ministerului Educației al Republicii Moldova, legislația în vigoare, Carta Universității și alte Reglementări interne.

1.5. Universitatea de Stat din Comrat funcționează ca instituție publică, cu personalitate juridică de drept public, are bilanțul contabil, conturile bancare proprii, inclusiv și în valută străină, logotip și sigiliu cu denumirea sa completă cu stema Republicii Moldova. Universitatea poate dobândi drepturi de proprietate și nepatrimoniale; poate fi reclamant și pârît în instanțele de judecată; are propria sa emblemă și marcă comercială, precum și alte rechizite.

1.6. Universitatea de Stat din Comrat respectă Declarația Universală a Drepturilor Omului (1948), Declarația privind libertatea academică și autonomia universitară (1988), Magna Charta a Universităților Europene (Bologna, 1988), acordurile internaționale privind drepturile omului și activitatea universitară la care Republica Moldova este parte.

1.7. Universitatea de Stat din Comrat efectuează formarea, recalificarea și perfecționarea personalului la comanda Guvernului Republicii Moldova și în bază de contract cu instituțiile de stat interesate, agenții economici, persoanele fizice din Republica Moldova și UTA Găgăuzia.

1.8. Universitatea de Stat din Comrat susține relații internaționale în domeniul formării, recalificării și perfecționării specialiștilor și personalului didactic, efectuării cercetărilor științifice, implimentării evoluțiilor științifice și tehnice în bază de contract. Toate tipurile de cooperare internațională sînt efectuate conform acordurilor interguvernamentale, precum și potrivit contractelor încheiate cu universități sau alte organizații și persoane private din străinătate pe bază rambursabilă din contul mijloacelor transferate de către aceste organizații (persoane).

**1.9.** Universitatea de Stat din Comrat asigură încheierea contractelor cu arhive, muzee și instituții de învățământ în scopul organizării stagiilor practice, activității de cercetare cu studenții și cadrele didactice.

**1.10.** În Universitate pot funcționa sindicatele și organizațiile obștești, activitatea cărora este reglementată prin statutele lor, în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

**1.11.** Reorganizarea și (sau) încetarea activității Universității de Stat din Comrat se face prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova la propunerea fondatorului - Ministerul Educației al Republicii Moldova.

### **Misiunea Universității**

**1.12.** Universitatea de Stat din Comrat își desfășoară activitatea în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, Codul Educației al Republicii Moldova nr.152 din 17 iulie 2014, Regulamentul cu privire la modul de funcționare a instituțiilor de învățământ superior de stat în condiții de autonomie financiară, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.983 din 22 decembrie 2012, ordinele și dispozițiile Ministerului Educației al Republicii Moldova, legislația în vigoare, Carta Universității și alte Reglementări interne.

Misiunea Universității de Stat din Comrat constă în faptul ca în baza cunoștințelor și experienței personalului profesoral - didactic și cercetătorilor științifici să asigure:

- satisfacerea necesităților cetățenilor și ale societății în învățământul calitativ superior, postuniversitar și formării profesionale suplimentare, capabile de a concura pe piața națională și internațională a muncii;
- păstrarea, dezvoltarea și promovarea valorilor culturale și istorice naționale;
- efectuarea cercetărilor științifice fundamentale și applicative la nivelul realizărilor mondiale;
- stimularea difuzării cunoștințelor și tehnologiilor, formarea infrastructurii de piață privind activitatea inovatorie;
- dezvoltarea diversificată a personalității viitorului specialist, care posedă un înalt profesionalism, cultură, inteligență, activitate socială, calități de cetățean demn;
- crearea condițiilor pentru accesul populației la resursele informaționale și cunoștințelor generate;
- îmbunătățirea bazei tehnico - materiale a universității, ca condiție pentru o educație și știință modernă, calitativă și eficientă.

### **Principii academice**

- completitudinea, diversitatea și universalitatea cunoștințelor oferite de Universitate;
- calitatea educației în conformitate cu standardele educaționale naționale;
- sprijinirea și promovarea personalului științifico-didactic;
- responsabilitatea publică;
- spiritul de libertate și creativitate în procesul de predare și instruire;
- dreptul la păstrarea identității etnice, culturale și lingvistice a găgăuzilor, bulgarilor, moldovenilor și altor naționalități care locuiesc la sudul Republicii Moldova;
- asigurarea plasării în câmpul muncii a absolvenților;
- mobilitatea internațională;
- autonomia universitară;

- **eficiența managerială și financiară;**
- **respectarea dreptului la opinie a studenților și participarea lor la administrarea Universității.**

### **Obiectivele Universității**

**1.13. Principalele obiective ale Universității de Stat din Comrat sunt:**

- **realizarea necesităților personalității în dezvoltarea intelectuală, culturală și morală;**
- **crearea condițiilor pentru creșterea și perfecționarea profesională;**
- **formarea specialiștilor care combină cultura înaltă, competența profesională și maturitatea civică, satisfacerea necesităților țării și în special a regiunii de sud a Moldovei cu personal de înaltă calificare cu studii universitare superioare (licențiat, masterat, doctorat), capabili să rezolve problemele economiei de piață, de integrare europeană mondială;**
- **organizarea și desfășurarea cercetărilor științifice fundamentale, de investigare, aplicative și perfecționarea pe această bază a calității formării specialiștilor, orientați întru soluționarea problemelor actuale ale economiei naționale și regiunii de sud a Moldovei;**
- **îndeplinirea lucrărilor de cercetări științifice, experimentale și constructoare axate spre rezolvarea problemelor social - economice actuale ale regiunii de sud a Moldovei;**
- **elaborarea și prestarea de servicii științifico - tehnice, științifico-consultative întreprinderilor, organizațiilor, instituțiilor, firmelor (în continuare - agențiilor economice) și persoanelor fizice (în bază de contract);**
- **formarea cadrelor științifice de înaltă calificare pentru instituțiile de învățământ și cele științifice, agenții economice, recalificarea și perfecționarea specialiștilor ocupați în sfera social - economică;**
- **participarea la diverse proiecte;**
- **difuzarea cunoștințelor științifice în rândul populației;**
- **apărarea principiilor democratice fundamentale, bazate pe respectul drepturilor și libertăților omului.**

*Universitatea de Stat din Comrat pentru atingerea obiectivelor trasate are dreptul să:*

- **constituie în baza sa campusuri școlare și instituții științifice;**
- **aibă un organ științifico - metodic, educațional - metodic și de altă natură editorială;**
- **aleagă direcțiile de utilizare a mijloacelor pentru retribuirea muncii și să distribuie fondul de salarizare în conformitate cu aportul de muncă al colectivului de muncă și al fiecărui salariat;**
- **transfere de la bilanț la bilanț și să realizeze echipamente, instalații, aparate și utilaje, inclusiv materialele fabricate și producția tipărită de Universitate;**
- **organizeze în modul stabilit subdiviziuni cu autonomie financiară pentru îmbunătățirea bazei materiale și de instruire și prestarea serviciilor diverse persoanelor fizice;**
- **procure, arendeze, comande din contul mijloacelor alocate sau fondurilor proprii clădiri, edificii, echipamente și materiale necesare Universității;**
- **lase la dispoziția sa și să folosească pentru extinderea bazei tehnico - materiale și sociale a mijloacelor obținute de la închirierea utilajului neutilizat, inventarului, materialelor și altor resurse;**

- **implică în cooperare** cu alte organizații, să fondeze și să intre în diverse consilii, **asociații**, întreprinderi mixte în scopul îmbunătățirii procesului educațional și de **activitate de cercetare științifică** ale Universității;
- **desfășoare activitate internațională** în problemele privind instruirea studenților, schimbul de studenți cu universități din străinătate, efectuarea stagerii cadrelor didactice peste hotare, stabilirea relațiilor cu organizații științifice și de cercetare din **străinătate**, precum și alte contacte ce vizează formarea, cercetările științifice, **activitatea comercială**, etc.

#### **Activitatea Universității**

**1.14.** Întru îndeplinirea obiectivelor trasate Universitatea de Stat din Comrat desfășoară următoarele tipuri de activități:

- realizarea programelor profesionale suplimentare (programe de perfecționare și programe de recalificare);
- formarea specialiștilor cu dublă specializare privind profilul didactic;
- efectuarea de cercetări în domeniul formării specialiștilor;
- **difuzarea cunoștințelor** în rândul specialiștilor și păturilor largi de populație, **creșterea nivelului educațional și cultural**;
- **organizarea și desfășurarea de conferințe, expoziții, seminare, activități culturale și sportive în masă**;
- **exercitarea cooperării internaționale** în domeniile respective ce corespund profilului de activitate al universității;
- **difuzarea experienței științifice și educaționale acumulate la Universitate prin editarea de monografii, manuale, îndrumare, publicații periodice și alte produse editoriale**;
- **contribuirea la promovarea unor practici inovatoare**;
- **asigurarea protecției datelor cu caracter personal ale salariaților și studenților Universității**;
- **asigurarea suportului informațional pentru subdiviziunile structurale ale Universității**, crearea, dezvoltarea și aplicarea sistemelor informaționale, precum și **formarea cu folosirea tehnologiilor de la distanță**;
- **prestarea de servicii biblioteconomie studenților și angajaților universității**;
- **promovarea programelor de educație și de cercetare în spațiul educațional și științific internațional**;
- **dezvoltarea bazei tehnico - materiale a universității**.

#### **Autonomia Universității**

**1.15.** În temeiul Regulamentului cu privire la modul de funcționare a instituțiilor de învățământ superior de stat în condiții de autonomie financiară, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.983 din 22 decembrie 2012, Universitatea de Stat din Comrat are autonomie, sub care se înțelege sinestătătornicie în efectuarea **activității educaționale, științifice, administrative, financiar-economice și poartă răspundere pentru activitatea sa față de fondator, societate și de stat.**

Autonomia universitară vizează domeniile de gestiune, structurare și funcționare a **Universității, activitatea de predare și de cercetare științifică, administrare și finanțare.**

**1.16. Autonomia organizatorică a Universității de Stat din Comrat presupune dreptul la sine-stătornicie în efectuarea activității educaționale, științifice, financiar-economice și de altă natură în conformitate cu legislația Republicii Moldova și Carta Universității și se realizează prin:**

- organizarea, desfășurarea și perfecționarea procesului de învățământ și de cercetări științifice;
- determinarea specialităților;
- elaborarea planurilor de studii și curriculumurilor pe discipline în conformitate cu standardele educaționale de stat;
- organizarea admiterii candidaților la studii ținând cont de pe criteriile, elaborate de Universitate conform profilul acesteea;
- selectarea și promovarea personalului didactic, științifico-didactic și altor categorii de personal din cadrul Universității;
- stabilirea criteriilor de evaluare a activității didactice, de cercetare științifică;
- alegerea tuturor organelor de conducere prin vot secret;
- asigurarea ordinii și disciplinei în spațiul universitar;
- găsirea surselor suplimentare de venit;
- stabilirea relațiilor de colaborare cu diferite instituții și organizații educaționale și științifice din țară și străinătate.

**1.17. Autonomia financiară a Universității de Stat din Comrat se realizează prin:**

- administrarea resurselor financiare, inclusiv a celor alocate de stat, prin intermediul conturilor bancare;
- gestionarea mijloacelor financiare primite din surse diferite, în conformitate cu Planul de dezvoltare strategică a Universității;
- plasarea la depozitele bancare a soldului mijloacelor disponibile la contul bancar;
- determinarea mărimii valorii contractului pentru studii, plății pentru cazare în cămin, coordonate cu fondatorul în conformitate cu metodologia aprobată de Guvern;
- sprijinul social pentru studenți și personalul universitar;
- managementul și dezvoltarea proprietății;
- acordarea burselor în baza rezultatelor de studii și de cercetare;
- stabilirea structurii interne a instituției și aprobarea bugetului;
- atragerea de mijloace financiare prin participarea la proiecte de cercetare, investiții în bază de colaborare cu diverși parteneri naționali și internaționali, inclusiv cu parteneri publici și privați;
- efectuarea activității financiare, în conformitate cu prevederile Cartei Universității.

#### **Participarea la filiale, asociații, consorții**

**1.18. În scopul asigurării calității și eficientizării activității sale, Universitatea de Stat din Comrat în conformitate cu Codul Educației al Republicii Moldova nr.152 din 17 iunie 2014 și Cartei Universității poate:**

- să se asocieze în consorții cu alte instituții de învățământ, atât autohtone, cât și din străinătate;
- dobândi statutul de filială a altor instituții de învățământ superior, atât autohtone, cât și din străinătate;

- să participe la programe comune de învățământ superior. Procedura de autorizare și funcționare a programelor comune sînt stabilite de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățămîntul Profesional.

**1.19.** În componența Universității sub conducerea și managementul unificat poate funcționa colegiu, ca structură funcțională a universității cu drept la autonomie.

#### Cooperarea internațională

**1.20.** Universitatea de Stat din Comrat desfășoară cooperarea internațională cu universități străine în domeniul activităților educaționale, științifice și culturale, cu scopul de integrare în comunitatea internațională de cercetare și educație.

Cooperarea internațională se efectuează în baza acordurilor interguvernamentale între diverse instituții de învățămînt, precum și tratatelor/acordurilor cu persoane fizice sau juridice din alte țări pe bază de contract.

**1.21.** Principalele obiective ale cooperării internaționale a Universității de Stat din Comrat sunt:

- stabilirea și dezvoltarea relațiilor Universității cu organizațiile educaționale, științifice și obștești străine;
- participarea la programele de mobilitate academică și schimburile culturale în proiecte comune;
- utilizarea potențialului de cooperare științifică internațională pentru consolidarea relațiilor culturale peste hotare, pentru îmbunătățirea nivelului de formare și calificare a personalului științifico - didactic;
- atragerea mijloacelor din sursele externe de finanțare pentru activități științifice, educaționale și culturale ale Universității;
- desfășurarea evenimentelor științifice și culturale comune;
- crearea cu participarea partenerilor externi a unităților structurale ale instituțiilor de învățămînt (centre, incubatoare de afaceri, etc.);
- apartenența la organizații neguvernamentale regionale și internaționale;
- înmatricularea și instruirea cetățenilor străini în baza tratatelor internaționale.

#### Evaluarea Universității

**1.22.** Evaluarea externă a procesului de învățămînt de la Universitate se efectuează în conformitate cu metodologia și criteriile elaborate de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățămîntul Profesional, aprobate de Guvernul Republicii Moldova.

**1.23.** Autoevaluarea și evaluarea internă a calității procesului de învățămînt la Universitate privitor la conformitatea acesteea cu standardele naționale de bază se efectuează de către Secția Calității a Universității, în conformitate cu Regulamentul aprobat de Senatul Universității.

**1.24.** Reorganizarea, suspendarea și încetarea activității Universității de Stat din Comrat se efectuează prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova în conformitate cu legislația în vigoare, la inițiativa fondatorului.

## II. STRUCTURA ORGANIZATORICĂ A UNIVERSITĂȚII

**2.1.** Universitatea de Stat din Comrat constituie de sine stătător structura sa și o aprobă la Senat.

În componența Universității funcționează diferite subdiviziuni structurale care asigură desfășurarea activității educaționale a universității.

La acestea se referă următoarele subdiviziuni principale: Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională, facultățile, catedrele, laboratoarele, centrele, stația experimentală (sectorul), secțiile, sectoarele (diviziunile), căminul și alte subdiviziuni cu autonomie financiară.

În componența Universității pot să intre și alte subdiviziuni structurale care asigură efectuarea activității de învățământ (cursuri, cluburi sportive și studiouri de creație).

În interesul atingerii obiectivelor sale, Universitatea poate constitui organizații necomerciale și adera la asociații și uniuni, în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

**2.2.** Subdiviziunile structurale ale Universității nu sunt persoane juridice. Statutul juridic și funcțiile subdiviziunii structurale a Universității se determină de regulamentele respective, aprobate de Senatul Universității.

**2.3.** Decizia cu privire la deschiderea (închiderea) facultăților, catedrelor, laboratoarelor, centrelor, stației experimentale (sector), secțiilor, sectoarelor (diviziunilor), liceului, cursurilor, cluburilor sportive, studiourilor de creație și altor subdiviziuni cu autonomie financiară, se adoptă de către Senatul Universității.

**2.4.** În componența Universității de Stat din Comrat pot fi incluse unități de cercetare științifică, de producere și alte unități economice și instituții/organizații bugetare care au statut de unități structurale ale universității.

**2.5.** Facultatea este o subdiviziune de învățământ, științifică și administrativă a Universității, care desfășoară activitatea sa privitor la formarea specialiștilor de înaltă calificare în diferite domenii.

– facultatea funcționează în baza Regulamentului-cadru al facultății instituției de învățământ superior, aprobat de Ministerul Educației al Republicii Moldova și Regulamentului intern al facultății, aprobat de Senatul Universității;

– facultatea constă din catedre, laboratoare, secții, sectoare (diviziuni) și alte compartimente;

– facultatea este în drept să adopte decizii de sinestătător în limitele competenței sale;

– facultatea în baza contractelor cu autoritățile centrale de specialitate, instituțiile publice și alte entități economice (inclusiv străine) are dreptul de a efectua diferite tipuri de lucrări (servicii).

**2.6.** Catedra funcționează în baza Regulamentului-cadru al catedrei instituției de învățământ superior, aprobat de Ministerul Educației al Republicii Moldova și Regulamentului intern al catedrei Universității de Stat din Comrat, aprobat de Senatul Universității.

– catedra este în drept să adopte decizii de sinestătător în limitele competenței sale conform legislației în vigoare și Cartei Universității de Stat din Comrat.

– catedra organizează și își desfășoară activitatea didactică, metodică și științifică în

una sau mai multe specialitati conexe.

- **catedra** poate avea statutul de catedră specială (a facultății), de bază (universitară) și **general** universitară.
- **catedra** elaborează planurile de studii conform specialităților atribuite acesteea.

**2.7.** Laboratorul este compartiment structural al facultății (Universității), care urmărește scopul să asigure îndeplinirea lucrărilor de cercetare științifică și cele practice ce vizează diferite discipline, în conformitate cu programele de studii.

**2.8.** Catedrele, laboratoarele, secțiile, sectoarele (diviziunile) sînt în drept să adopte **decizii** de sinestătător în limitele competenței lor (inclusiv dreptul de a cheltui la **propria** sa discreție a mijloacelor cîștigate) conform legislației în vigoare și Cartei **Universității de Stat din Comrat**.

**2.9.** Catedrele, laboratoarele, secțiile, sectoarele (diviziunile) pe baza contractuală cu **entitățile de stat** și altele (inclusiv străine) au dreptul de a efectua diferite tipuri de **lucrări** (servicii).

**2.10.** Biblioteca Universității de Stat din Comrat este un centru științific și cultural care **îndeplinește** funcția informațional - metodologică și activitatea culturală de masă.

**2.11.** Proprietatea, inventarul și mijloacele catedrelor, laboratoarelor, secțiilor, sectoarelor (diviziunilor) pot fi retrase sau transmise altor subdiviziuni structurale **numai** printr-o decizie a Consiliului facultății sau a Senatului Universității de Stat din **Comrat** în cazul desființării lor.

**2.12.** În cadrul Universității de Stat din Comrat funcționează site-ul de informații **oficial** kdu.md, precum și în calitate de cofondator cu INCE AN RM se efectuează în **comun** emitera revistei științifice în limbile română, rusă și engleză.

### III. ORGANELE DE CONDUCERE ALE UNIVERSITĂȚII

#### Managementul Universității

**3.1.** În cadrul Universității de Stat din Comrat managementul se efectuează de către **organele de conducere** și administrative și se bazează pe următoarele principii:

- **autonomia** universitară și libertatea academică;
- **responsabilitatea** publică;
- **managementul** strategic;
- **eficiența** și transparența administrării.

**3.2.** În sistemul organelor de conducere ale Universității intră: **Senatul**, **Consiliul pentru dezvoltare** strategică instituțională a Universității, **consiliul științific**, **consiliul administrativ** și rectorul.

#### Senatul Universitatii

**3.3.** **Senatul** este organul suprem de autoadministrare al colectivului de salariați și **studenți**, care este ales prin vot secret de către corpul profesoral - didactic ale **facultăților**, departamentelor, centrelor științifice și comunitățile studențești ale

facultăților.

Mandatul Senatului Universității de Stat din Comrat este de cinci ani și se sincronizează cu mandatul rectorului.

Durata mandatului membrilor Senatului din numărul de studenți este de un an, cu posibilitatea de a fi reales pentru un nou mandat.

**3.4.** În Senatul Universității de Stat din Comrat intră din oficiu rectorul (președinte), prorectorii, decanii, șeful bibliotecii științifice, precum și angajați ai universității aleși în Senat conform Reglementului intern al Universității de Stat din Comrat (de regulă, profesori universitari notorii, conferențieri universitari, conducători ai unităților autonome și subdiviziunelor de bază ale Universității, președintele organizației sindicale). Numărul de reprezentanți în Senat ai fiecărei facultăți se determină în conformitate cu principiul egalității facultăților și Reglementului intern al Universității de Stat din Comrat.

**3.5.** Ceilalți membri ai Senatului Universității de Stat din Comrat (nu mai mult de 25%, inclusiv - studenți și doctoranzi, personal auxiliar de 10%), care urmează să fie aleși prin vot secret (deschis, la decizia comunității studentești) al studenților facultăților. Numărul de reprezentanți ai comunității studentești în Senat ai fiecărei facultăți se determină în conformitate cu principiul egalității facultăților și Reglementului intern al Universității de Stat din Comrat.

**3.6.** Ședința Senatului Universității de Stat din Comrat se convoacă în măsura necesității, dar nu mai rar de o dată la două luni sau la inițiativa a 1/3 din membrii Senatului.

**3.7.** Decizia Senatului Universității de Stat din Comrat se adoptă cu majoritatea simplă de voturi atât cu vot deschis, cât și secret, și se consideră valabilă, dacă în cadrul ședinței a participat întâlnirea cel puțin 2/3 din membrii Senatului. Decizia intră în vigoare la data adoptării sale de către președintele și secretarul științific al Senatului.

**3.8.** Senatul Universității are următoarele atribuții și funcții:

- elaborează și aprobă Carta Universității;
- aprobă de comun acord cu comitetul sindical Reglementul intern și contractul colectiv de muncă;
- asigură respectarea principiilor libertății academice și autonomiei universitare;
- aprobă Planul pentru dezvoltare strategică instituțională a universității;
- în baza Regulamentului - cadru cu privire la modul de alegere a rectorului instituției de învățământ superior din Republica Moldova, aprobat prin Ordinul nr.09 din 14.01.2015 al Ministerului Educației al Republicii Moldova, elaborează și aprobă Reglementul intern privind alegerea rectorului universității;
- în baza Regulamentului - cadru cu privire la modul de alegerea decanului instituției de învățământ superior, aprobat de Ministerul Educației al Republicii Moldova, elaborează și aprobă Reglementul intern privind alegerea decanului facultății Universității de Stat din Comrat;
- în baza Regulamentului - cadru cu privire la modul de alegerea șefului catedrei instituției de învățământ superior, aprobat de Ministerul Educației al Republicii Moldova, elaborează și aprobă Reglementul intern privind alegerea șefului catedrei

**Universității de Stat din Comrat;**

- confirmă, fără drept de modificare, lista membrilor Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională a Universității;

- audiază rapoartele rectorului și mersul îndeplinirii Programului de acțiuni al acestuia;

- elaborează și aprobă metodologiile și reglementările interne privind organizarea activităților și programelor academice, de cercetare, artistice și de creație;

- aprobă structura organizatorică și funcțională a universității;

- elaborează și aprobă metodologiile și reglementările interne pentru recrutarea, angajarea și evaluarea cadrelor didactice de la Universitate;

- organizează și desfășoară concursul pentru ocuparea posturilor vacante științifice și didactice;

- înaintează demersuri Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare al Republicii Moldova pentru conferirea titlurilor științifico - didactice de conferențiar universitar, profesor universitar;

- aprobă decanii, șefii de catedră și de laboratoare ai Universității;

- examinează problemele principale de dezvoltare economică și socială a universității (devizul de venituri și cheltuieli);

- examinează și aprobă bugetul Universității;

- examinează și aprobă statele de personal ale universității;

- determină modul, direcțiile de folosire a fondurilor de salarizare și de stimulare materială ale Universității;

- determină înlesniri privitor la forma contractuală de studii pentru salariații Universității și alte categorii de persoane care, prin acțiunile lor contribuie la creșterea prestigiului universității în interiorul Republicii Moldova și peste hotarele ei;

- soluționează probleme privind îmbunătățirea administrării și structurii organizatorice a Universității, respectarea disciplinei de stat și a muncii, trasează măsuri pentru consolidarea ei;

- audiază rapoartele conducătorilor subdiviziunilor structurale principale ale universității;

- determină drepturile și limitele atribuțiilor Consiliilor de facultăți și altor subdiviziunii ale universității;

- ia decizii cu privire la toate chestiunile ce țin de organizarea procesului de învățământ și educativ și de cercetare științifică a universității;

- aprobă planurile de studii ale catedrelor conform specialităților;

- audiază rapoartele Consiliul științifico-metodic și Consiliului de administrație ale Universității;

- examinează probleme privind crearea, disființarea și redenumirea facultăților, catedrelor, sectoarelor, birourilor, secțiilor, laboratoarelor universității;

- soluționează probleme cu privire la formarea și perfecționarea personalului universității.

Deciziile Senatului Universității de Stat din Comrat, adoptate în limitele atribuțiilor sale și în conformitate cu legislația în vigoare, sînt obligatorii pentru administrație și membrii colectivului universității.

### Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională

**3.9. Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională a universității își desfășoară activitatea conform Regulamentului Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională a Universității de Stat din Comrat, având următoarele funcții și atribuții:**

- coordonează elaborarea Planului de dezvoltare strategică instituțională care cuprinde viziunea generală, misiunea, strategia de dezvoltare a universității și cele mai importante activități pentru o perioadă de cel puțin cinci ani și îl prezintă spre aprobare Senatului;
- monitorizează utilizarea mijloacelor financiare și prezintă spre aprobare Senatului proiectul bugetului Universității;
- aprobă contractul-tip de studii și cuantumul taxelor de studii;
- ia decizii, cu avizul favorabil al Senatului, privind:
  - dezvoltarea și consolidarea patrimoniului Universității, cu cel puțin 2/3 din numărul voturilor membrilor;
  - inițierea și închiderea programelor de studii, cu cel puțin 2/3 din numărul voturilor membrilor;
  - metodologia de salarizare și stimulare a personalului;
  - activitățile de antreprenariat, cooperarea cu mediul de afaceri;
  - angajarea în consorții și fuzionarea cu alte instituții de învățământ superior, atât autohtone, cât și din străinătate;
  - dobândirea statutului de filială a altor instituții de învățământ superior, atât autohtone, cât și din străinătate;
- organizează și desfășoară alegerile pentru postul de rector în conformitate cu regulamentul intern de organizare și desfășurare a alegerilor acestuia.

**Membrii Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională se desemnează pentru un mandat de 5 ani și poartă răspundere pentru deciziile luate, în conformitate cu legislația în vigoare.**

**Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională se constituie din nouă membri, după cum urmează:**

- a) **trei membri desemnați:** de Ministerul Educației - doi membri, de Ministerul Finanțelor - un membru;
- b) **doi membri din rândul cadrelor didactice titulare care nu dețin funcții de conducere și nu sînt membri ai Senatului, selectați prin vot secret;**
- c) **doi membri delegați din partea Senatului Universității care nu au calitatea de titulari ai Universității;**
- d) **rectorul;**
- e) **prorectorul responsabil de probleme financiare.**

**Președintele Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională este ales de membrii acestuia și el nu poate fi angajat al Universității.**

**Componenta Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională trebuie să includă economiști și juriști. La constituirea Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională se respectă principiul egalității de gen.**

**Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională a Universității se întrunește cel puțin o dată în semestru sau ori de câte ori este necesar, la inițiativa președintelui sau a cel puțin 1/3 din numărul membrilor.**

**Membrii Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională a Universității:**

- desemnați de Universitate beneficiază de o indemnizație lunară din bugetul Universității în cuantum de un salariu mediu pe economie, președintele Consiliului - în cuantum de două salarii medii pe economie.
  - desemnați de fondator și ministerele de resort - din bugetul fondatorului.
- Rectorul și prorectorul nu beneficiază de indemnizație lunară.

### Conducerea Universității

**3.10.** Conducerea operativă a Universității este asigurată de rector, asistat de prorectori, cu sprijinul Consiliului de administrație. Rectorul este executorul de buget.

Rectorul Universității se alege de către adunarea generală a cadrelor didactice și științifice titulare și a reprezentanților studenților din Senat cu votul majorității participanților la adunare. Alegerile se realizează prin vot universal, direct, secret și liber exprimat. Inițierea procesului de alegere a rectorului se face de către Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională a Universității prin publicarea unui anunț cu 2 luni înainte de expirarea mandatului rectorului în exercițiu.

Pot fi aleși în postul de rector candidații care dețin titluri științifice sau științifico-didactice și au experiență de cel puțin 5 ani în învățământul superior și cercetare.

Alegerile pot avea loc în cazul în care în Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională a Universității au fost prezentate și înregistrate dosarele a cel puțin 2 candidaturi eligibile, care corespund cerințelor legale.

Rectorul Universității în cadrul competențelor administrative și juridice și în baza legislației în vigoare are următoarele funcții:

- exercită managementul general al activității universității cu emiterea ordinelor și dispozițiilor pentru reglementarea acestei activități;
- anual prezintă Senatului, Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională a Universității raportul despre activitatea Universității;
- reprezintă Universitatea în toate organele și organizațiile de stat și nestatale, precum și în relațiile cu persoanele fizice și juridice;
- gestionează și controlează utilizarea fondurilor fixe și a activelor Universității, deschide conturi bancare, încheie contracte, face comenzi, etc;
- în termen de cel mult șase luni de la data învestirii în funcție eliberează din serviciu prorectorii pentru activitățile atribuite numiți de rectorul precedent;
- numește prin ordin în posturile didactice și de conducere persoanele alese în bază de concurs, inclusiv în funcția de asistent universitar și pedagog social;
- nu mai târziu de 6 luni de la data învestirii în funcție numește prorectorii pentru activitățile atribuite.

Prorectorul este numit în funcție prin ordinul rectorului și preia atribuțiile în baza contractului individual de muncă încheiat între Rectorul Universității și persoana numită în funcția de prorector. Mandatul prorectorului în funcție constituie cinci ani și este sincronizat cu mandatul rectorului.

- numește și eliberează din funcție conducătorii (angajații) altor subdiviziuni structurale, pentru care nu sunt organizate alegeri în baza concursului, stabilește competențele și atribuțiile lor;
- prezidează ședințele Senatului și ale Consiliului de administrație și asigură executarea deciziilor aprobate;
- asigură stimularea materială și morală a activității personalului științifico-didactic și a celui tehnic;

- **în măsuri în vederea soluționării** problemelor importante ale activității universității;  
- **în comun cu organizația șindicală** decide chestiunile privind premiarea angajaților, exclusiv a prorectorilor, conducătorilor subdiviziunilor structurale și studenților, conform legislației în vigoare;

- **exercită** gestionarea nemijlocită a activității prorectorilor, decanilor și a conducătorilor altor subdiviziuni structurale ale Universității;

- **conduce** ședințele Senatului și ale Consiliului de administrație, asigură executarea deciziilor aprobate.

**În caz de apariție a unor divergențe**, organizează dezbaterile lor în cadrul adunărilor generale universitare sau desfășoară un referendum în conformitate cu reglementările aprobate de Senatul Universității.

**Rectorul Universității** poate fi eliberat din funcție înainte de expirarea mandatului la inițiativa majorității membrilor Senatului sau a Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională a Universității, a fondatorului, prin decizia adunării generale a cadrelor didactice și științifice titulare și a reprezentanților studenților din Senat, cu votul majorității participanților la adunare, în caz de:

- **îndeplinire necorespunzătoare a condițiilor** specificate în contractul individual de muncă și în Carta universitară;

- **nerespectare a obligațiilor de responsabilitate publică.**

**3.11. Rectorul și Președintele Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională a Universității** poartă răspundere pentru asigurarea respectării obligațiilor care decurg din principiile de responsabilitate publică, ce presupun:

• **respectarea legislației în vigoare**, a Cartei Universității și a politicilor naționale în domeniul învățământului superior;

• **respectarea politicilor de echitate și etică universitară** cuprinse în Carta Universității;

• **asigurarea eficienței utilizării resurselor și a calității actului managerial**, conform Codului Educației al Republicii Moldova nr.152 din 17 iulie 2014;

• **asigurarea transparenței proceselor decizionale și a activităților desfășurate**, conform legislației în vigoare;

• **respectarea libertății academice a personalului didactic**, precum și a drepturilor și libertăților studenților.

**3.12. Managementul** privind anumite domenii de activitate ale Universității este exercitat de prorectorii pentru activitățile universitare. Distribuirea responsabilităților între prorectori, atribuțiile și răspunderea acestora, sînt stabilite prin ordinul rectorului universității.

**3.13. Gestionarea nemijlocită a subdiviziunilor structurale** este exercitată de către decanii facultăților, șefii de catedre, conducătorii altor subdiviziuni. Drepturile și obligațiile conducătorilor sînt determinate de regulamentele subdiviziunilor respective, aprobate de Senat și de contractul individual de muncă.

**3.14. Organul suprem de conducere al facultății** este Consiliul facultății, care e ales pentru un mandat de 5 ani, în conformitate cu actele normative în vigoare.

**Consiliul facultății are următoarele atribuții:**

• **determină** strategia de dezvoltare a facultății în conformitate cu planul strategic al universității;

• **examinează** și prezintă spre aprobare Senatului planurile de studii conform specialităților, aprobă curriculumurile pentru disciplinele de studii respective;

• **analizează** calitatea organizării și realizării procesului de învățământ și educațional, rezultatele de formare generală și profesională a studenților (rezultatele examinărilor, stagierilor de practică), examinează chestiunile privind transferul studenților de la o formă de învățământ la alta, de formare paralelă pe două specialități, transferul de la o specialitate la alta sau de la o instituție la alta;

• **aprobă** planurile metodico-didactice, de activitate științifică a catedrelor (inclusiv și materialele privitor la atestarea acestora);

• **examinează** anual rezultatele cercetărilor științifice ale facultății;

• **aprobă** rezultatele examenelor;

• **aprobă** anual și propune Senatului pentru aprobare raportul decanului despre activitatea științifico - didactică și educațională a facultății.

Senatul Universității de Stat din Comrat poate transmite Consiliului facultății al universității competențe suplimentare.

**3.15. Managementul activității facultății** este exercitat de către decan care e ales în bază alternativă de Senatului Universității de Stat din Comrat prin vot secret din numărul doctorilor și doctorilor habilitați, profesorilor universitari, conferențiarilor universitari, care au cel puțin 5 ani de experiență în domeniul învățământului superior și al cercetărilor științifice.

Decanul ales se numește în funcție prin ordinul rectorului și recurge la obligațiile sale în baza contractului individual de muncă, încheiat între conducerea Universității de Stat din Comrat și persoana aleasă în funcția de decan.

Funcția de decan poate fi deținută de una și aceeași persoană nu mai mult de două mandate consecutive a câte 5 ani fiecare.

**3.16. Dacă** la funcția vacantă de decan nu a fost depusă cerere sau nu este înaintată candidatura, precum și în cazul în care în urma alegerilor candidatul pentru postul de decan al facultății nu a obținut numărul de voturi stabilit (50% + 1 vot), rectorul universității numește prin ordin decanul interimar o persoană din rândul cadrelor didactice ale facultății vizate, care are vechime științifico - didactică și experiență managerială.

**3.17. Decanul Facultatii:**

- poartă răspundere personală pentru rezultatele activității facultății;

- în limitele competenței sale emite dispoziții și indicații obligatorii pentru executare de către toți angajații și studenții facultății;

- organizează la facultate procesul de învățământ și educațional, asigură îndeplinirea planurilor și programelor de studii, măsurilor privind munca educațională și de consolidare a disciplinei, coordonează planurile de cercetare științifică a subdiviziunilor facultății; soluționează probleme privitor la acordarea concediilor academice, stabilirea burselor pentru studenți, se ocupă de chestiuni privind utilizarea fondului locativ studentesc; înaintează propuneri cu privire la exmatricularea și restabilirea studenților;

- se subordonează rectorului, iar privitor la problemele de învățământ și științifice,

**economico-financiare** - prorectorilor respectivi.

**3.18. Catedra, laboratorul, secția, diviziunea, sectorul, biroul** - sînt compartimentele **structurale de bază** ale facultății. Problemele activității educaționale, metodice și științifice ale catedrei, laboratorului, secției, diviziunii, sectorului, biroului se **comunică** în cadrul ședințelor personalului lor științifico-didactic. Deciziile **respective sunt** luate prin vot deschis sau secret.

**3.19. Catedra, laboratorul, secția, diviziunea, sectorul, biroul** - sînt conduse de șefi aleși **de către** Senatul Universității în bază de concurs, pentru un termen de cinci ani:

- **șeful de catedră, laborator, secție, diviziune, sector, birou** se subordonează **nemijlocit** decanului facultatii (adjunctului acestuia);

- **șeful de catedră, laborator, secție, diviziune, sector** organizează munca angajaților și **poartă** răspundere nemijlocită pentru rezultatele activității subdiviziunii.

**3.20. Secțiile** aparatului de administrare a Universității acționează în limitele **competenței** sale, ca subdiviziuni structurale autonome.

**3.21. Pentru** desfășurarea activității metodice și metodologice la universitate se **constituie** Consiliul metodic-didactic, care organizează activitatea sa conform **regulamentului**, aprobat de Senatul Universității.

**3.22. Pentru** efectuarea activității științifice și de cercetare la universitate se **constituie** **Consiliul științific**, care organizează activitatea sa în conformitate cu regulamentul, **aprobat** de Senatul Universității.

**3.23. Activitatea** partidelor politice, a mișcărilor și organizațiilor social - politice este **strict interzisă** în cadrul Universității de Stat din Comrat.

#### IV. PERSONALUL UNIVERSITĂȚII ȘI STUDENȚII

**4.1. În** cadrul Universității de Stat din Comrat funcțiile personalului științifico - didactic și științific, specialiștilor, funcționarilor, personalului administrativ, tehnic și **altul** sînt prevăzute de statele de personal, aprobate de Senatul Universității.

Procedura de primire și selectare a candidaților la funcțiile propuse de **administrația** Universității se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare, cu **obligativitatea** încheierii unui contract individual de muncă respectiv.

**4.2. Personalul** Universității de Stat din Comrat este format din:

- **personalul științifico - didactic:** lector universitar, conferențiar universitar, profesor universitar;

- **personalul didactic:** asistent universitar, maestru de concert;

- **personalul didactic auxiliar:** bibliotecar, dispecerul facultății;

- **alte categorii de personal:** personalul administrativ și tehnic, secretarul-referent, **tehnicianul**, asistentul medical, precum și personalul auxiliar și de deservire.

**La** Universitate există următoarele titluri:

- **științifice** - doctor și doctor habilitat;

- științifico-didactice - conferențiar universitar și profesor universitar.

Titlurile științifico - didactice de conferențiar universitar și de profesor universitar se conferă de către Senatul Universității și se confirmă de către autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice.

**4.3. Funcțiile didactice, științifico - didactice și științifice din Universitate se ocupă prin concurs în conformitate cu Regulamentul, aprobat de Ministerul Educației al Republicii Moldova și Regulamentul intern, aprobat de Senatul Universității.**

Cerințele minime de calificare pentru ocuparea funcțiilor didactice și științifico - didactice în cadrul Universității de Stat din Comrat sînt:

- deținerea pînă la 1 septembrie 2018 a unei calificări de cel puțin nivelul 7 ISCED - studii superioare de master, pentru formarea specialiștilor ciclului I - studii superioare de licențiat (fără drept de participare la concurs pentru ocuparea funcțiilor științifico - didactice);
- deținerea unei calificări de cel puțin nivelul 8 ISCED - studii superioare de doctorat, pentru formarea specialiștilor ciclului II - studii superioare de masterat și pentru ciclul III - studii superioare de doctorat.

**4.4. Norma științifico - didactică a personalului didactic din Universitate constituie 35 de ore astronomice pe săptămână și constă din:**

- a) activitatea didactică auditorială (contact direct cu studenții);
- b) activitatea didactică neauditorială;
- c) activitatea de cercetare științifică;
- d) activitatea metodică.

În Universitate unitatea de învățămînt a timpului de prelegeri de curs și seminarelor este de două ore convenționale.

**4.5. Personalul Universității are drepturi și obligații ce decurg din Carta universității, contractul individual de muncă, precum și din legislația în vigoare.**

**4.6. Personalul didactic, științifico-didactic și științific al Universității exercită misiunea în vederea asigurării realizării standardelor educaționale de stat și are dreptul:**

- să aleagă și să fie ales în organele de conducere și administrative ale Universității;
- să i se includă în vechimea de muncă didactică activitatea didactică și de cercetare desfășurată anterior în cazul transferului la o instituție de învățămînt care oferă programe de studii de alt nivel;
- să se asocieze în organizații sindicale și profesionale;
- să solicite, din proprie inițiativă, acordarea de grade didactice și titluri științifice;
- la publicarea cercetării, articolului, monografiei, să pretindă la obținerea de granturi naționale și internaționale, fără restricționarea libertății academice;
- să participe la soluționarea problemelor Universității în conformitate cu legislația în vigoare;
- să utilizeze sălile de conferințe, mijloacele tehnice, fondul bibliotecar și alte bunuri ale Universității în scopul realizării standardelor educaționale de stat;
- să beneficieze de serviciile oferite de subdiviziunile structurale ale universității;

- să aleagă metodele și mijloacele de instruire, care corespund cel mai mult particularităților individuale ce asigură procesul educațional de înaltă calitate;
- să eficientizeze munca științifică, didactică, îndeplinească obligațiile altor categorii de personal din cadrul universității prin cumul intern;
- să aleagă formele și metodele de instruire, folosind diferite manuale și materiale metodico - didactice;
- să ia parte activă la perfecționarea planurilor de studii și programelor analitice, la editarea manualelor, lucrărilor metodice, la efectuarea cercetarilor științifice;
- să comunice liber rezultatele cercetarilor științifice în cadrul universității și în afara ei și să propună standarde de evaluare a cunoștințelor;
- să conteste orice decizie a organului de conducere sau a persoanei din universitate, care lezază drepturile și interesele lui legitime, respectând ordinea ierarhică, precum și în instanțele de judecată;
- să practice o modalitate de formare profesională o dată la cinci ani;

**4.7. Personalul didactic, științifico - didactic al Universității are dreptul la:**

- concediu de odihnă anual în condițiile prevăzute de Codul muncii al Republicii Moldova;
- drepturi și garanții sociale conform legislației în vigoare.

**4.8. Personalul didactic, științifico - didactic și de conducere al Universității are următoarele obligații:**

- să asigure calitatea procesului de învățămînt prin respectarea standardelor educaționale de stat și a Curriculumului național;
- să respecte deontologia profesională;
- să respecte drepturile studenților;
- să promoveze valorile morale de dreptate, echitate, umanism, patriotism și alte valori;
- să îndeplinească obligațiile prevăzute în contractul individual de muncă și în fișa postului, să respecte Carta Universității și alte acte normative, precum și prevederile Codului Educației al Republicii Moldova nr.152 din 17 iulie 2014;
- să asigure securitatea vieții și ocrotirea sănătății studenților în procesul de învățămînt;
- să nu implice studenții în acțiuni politice (mitinguri, demonstrații);
- să asigure confidențialitatea și securitatea informației care conține date cu caracter personal, în conformitate cu legislația în domeniul protecției datelor cu caracter personal;
- să își perfecționeze continuu calificarea profesională;
- o dată la cinci ani să practice o modalitate de formare profesională, adică participarea obligatorie pentru ocuparea funcțiilor personalului științifico - didactic și științific în bază de concurs în modul stabilit de legislația în vigoare;
- să reprezente în țara și în străinătate standardele științifice ale Universității de Stat din Comrat.

**4.9. Personalului didactic, științifico - didactic, științific și de conducere al Universității îi este interzisă primirea de bani sau de alte foloase sub orice formă din partea studenților.**

**4.10. Personalul științifico - didactic și didactic are drepturi egale în activități de educație și cercetare științifică, pot lucra prin cumul, în limitele prevăzute de lege.**

**4.11. Evaluarea activității personalului științifico - didactic și didactic este obligatorie și se exercită de către administrația Universității, șefii de catedră, secția calității, colegi, studenți, ținând cont de succesele pedagogice, de cercetare, de participare la viața academică și alte criterii.**

**4.12. Remunerarea muncii a personalului științifico - didactic și didactic se face în funcție de postul ocupat, titlurile științifico - didactice, vechimea în muncă din contul transferurilor financiare de la buget, precum și din resursele proprii, în conformitate cu legislația în vigoare.**

**4.13. Drepturile și obligațiile personalului auxiliar și administrativ - economic sunt determinate de legislația Republicii Moldova, Carta Universității, Regulamentul intern, reglementările interne ale secțiilor, serviciilor, fișele de post, aprobate de Senatul Universității.**

**4.14. Pentru succese în activitatea didactică, științifică și economică, față de personalul științifico - didactic, științific și alți salariați ai Universității se aplică măsuri de stimulare materiale și morale.**

**4.15. Pentru comiterea încălcărilor Regulamentului intern, față de personalul științifico - didactic, științific și alți salariați ai Universității se aplică sancțiuni disciplinare.**

**4.16. Studenții Universității de Stat din Comrat au următoarele drepturi:**

- să efectueze instruirea pe specialitatea aleasă, în bază bugetară sau în temei de contract cu plata taxelor pentru studii;
- să urmeze concomitent studiile pe două specialități, în modul stabilit de reglementările respective;
- să fie asigurați, în condițiile legii, cu manuale, cămin, asistență medicală;
- să beneficieze, în condițiile legii, de bursă, al cărei quantum se stabilește de Guvernul Republicii Moldova;
- să aibă acces la informație;
- să își expună liber opiniile, convingerile și ideile;
- să fie aleși în organele de conducere ale Universității și să participe la evaluarea și promovarea calității învățământului în conformitate cu Carta Universității;
- să participe la organele de autogovernanță a studenților;
- să participe la programe academice de mobilitate naționale și internaționale conform contractelor interuniversitare, încheiate de Universitatea de Stat din Comrat;
- să beneficieze de garanții și înlesniri prevăzute de legislație pentru studenții, care își fac studiile cu frecvență redusă sau la distanță;
- să i se acorde concediu academic conform regulamentului universității privind organizarea procesului de învățământ în baza Sistemului Național de Credite de Studii;
- să i se acorde asistență socială în conformitate cu legislația în vigoare;

- să participe la cercetări științifice;
- la recomandarea catedrei, - să treacă la un plan individual de instruire pentru obținerea studiilor superioare înainte de termen;
- să ridice problema de înlocuire a cadrelor didactice, care nu asigură desfășurarea calitativă a orelor de curs;
- să participe la evenimente culturale și sportive.

**4.17.** În scopul luării în considerare a opiniei studenților pe marginea problemelor privind administrarea Universității și aprobarea actelor normative interne, ce vizează drepturile și interesele lor legitime, în cadrul Universității este constituit Consiliul studențesc, care funcționează în conformitate cu Statutul său, aprobat de Senatul Universității.

**4.18.** Studenții Universității de Stat din Comrat au următoarele obligații:

- să cunoască și să respecte actele normative interne ale Universității, ce reglementează organizarea procesului de învățământ;
- să participe la toate activitățile didactice, să însușească materiile prevăzute de programele de studii și să execute la timp sarcinile stabilite de planurile și programele de învățământ;
- să manifeste un comportament civilizată, să respecte normele de conviețuire în comunitatea academică, să folosească și păstreze patrimoniul Universității;
- să recupereze Universității costul bunurilor materiale care au fost deteriorate;
- să respecte Carta Universității, Regulamentul intern din Universitate și cel din căminele studențești;
- să respecte disciplina și ordinea în clădirile academice și cămine;
- să respecte normele Codului de etică universitară.

**4.19.** Pentru succese în învățatură, participare activă în munca de cercetare științifică și viața obștească, față de studenți pot fi aplicate măsuri de stimulare morale și materiale.

**4.20.** Pentru încălcările comise și neîndeplinirea obligațiilor sale, față de studenți pot fi aplicate măsuri de sancționare administrativă și disciplinară, inclusiv exmatricularea din universitate.

**4.21.** Studenții care au îndeplinit în volum deplin sarcinile, prevăzute de programul de studii, devin absolvenți cu calificarea respectivă și înmînarea diplomei despre studii.

**4.22.** Foștii studenți ai Universității au dreptul la restabilire, în bază de contract, nu mai devreme de 6 luni de la exmatriculare.

**4.23.** La absolvirea Universității de Stat din Comrat studenții obțin dreptul la libera angajare sau sînt repartizați la muncă în conformitate cu contractile încheiate ori distribuția Ministerului Educației al Republicii Moldova.

**4.24.** Monitorizarea solicitării în absolvenții Universității pe piața muncii se face de către universitate în colaborare cu angajatorii prin înființarea unui centru comun de

**orientare profesională și consilțanță în carieră, precum și de plasare în câmpul muncii a absolvenților.**

**4.25. Cetățenii străini sunt înmatriculați la Universitatea de Stat din Comrat în conformitate cu Regulamentul cu privire la instruirea străinilor în instituțiile de învățământ din Republica Moldova, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.746 din 21 iunie 2003. Ei se bucură de drepturile și îndeplinesc obligațiile stabilite pentru studenții Republicii Moldova.**

## **V. ORGANIZAREA PROCESULUI EDUCAȚIONAL**

**5.1. Activitatea educațională a Universității de Stat din Comrat se desfășoară în baza Codului Educației al Republicii Moldova nr.152 din 17 iulie 2014, ordinelor și dispozițiilor Ministerului Educației, deciziilor Senatului și prevederilor Cartei Universității cu respectarea principiilor procesului de la Bologna.**

**5.2. Universitatea efectuează formarea profesională a cadrelor potrivit specialităților în conformitate cu Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I, aprobat prin Legea nr.142 din 7 iulie 2005 și Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu.**

**5.3. În cadrul Universității de Stat din Comrat învățământul este organizat:**

- în ciclul I - studii superioare de licențiat (nivelul 6 ISCED);
- în ciclul II - studii superioare de masterat (nivelul 7 ISCED);
- în ciclul III - studii superioare de doctorat (nivelul 8 ISCED).

**5.4. Admiterea la Universitate se efectuează pe baza planului de admitere, aprobat de Guvernul Republicii Moldova și se desfășoară prin concurs în baza propriei metodologii a Universității, cu respectarea cerințelor Regulamentului de organizare și desfășurare a admiterii la studii superioare de licență (ciclul I) în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova, aprobat de Ministerul Educației al Republicii Moldova.**

- La concursul de admitere la Universitate au dreptul să participe titularii:
  - diplomei de bacalaureat și/sau a unui document echivalent despre studii, recunoscut de către structura respectivă pentru învățare, ciclul I - studii superioare de licență (nivelul 6 ISCED);
  - diplomei de licență pentru învățare, ciclul II - studii superioare de masterat (nivelul 7 ISCED);
  - diplomei de master pentru învățare, ciclul III - studii superioare de doctorat (nivelul 8 ISCED);

**5.5. Termenii normativi pentru însușirea principalelor programe de învățământ la gradul de licențiat la Universitate este de 3 ani/180 de credite pentru studii la o specialitate; 4 ani/240 de credite pentru studii la specialitatea "Drept"; 4 ani/240 de credite pentru studii la duble specialități de profil pedagogic, de 30 de credite pe semestru, iar pe an universitar - 60 credite.**

**5.6.** Universitatea are dreptul în conformitate cu baza normativă să treacă la cont pînă la 30 de credite acumulate de student în cazul studierii în alte domenii și specialități.

În perioada de studii la Universitate studentul poate primi credite suplimentare în valoare de nu mai mult de 10 la sută din numărul total de credite a programului de formare realizat. Creditele suplimentare sunt specificate în anexă la diploma de licență.

**5.7.** Procesul de studii se organizează în următoarele forme de învățămînt: cu frecvență; cu frecvență redusă; la distanță. Durata formei de învățămînt cu frecvență redusă e cu un an mai mult decît durata formei de învățămînt cu frecvență.

**5.8.** Cu studenții înscriși la studii în Universitate din buget sau în bază contractuală - se încheie contracte în formă scrisă, care reglementează relațiile dintre student și universitate în conformitate cu legislația în vigoare. Instruirea se desfășoară în limbile ~~găgăuză~~, română, bulgară și rusă.

**5.9.** Anul universitar/academic începe la 1 septembrie și constă din două semestre egale de 15 săptămâni, ce includ două sesiuni de examene, stagiile de practică și două vacanțe. Calendarul procesului de învățămînt pentru anul universitar/academic se aprobă de către Senatul Universității.

**5.10.** Conținutul învățămîntului la Universitate este determinat de planurile de studii, elaborate de catedrele universitare în baza standardelor educaționale de stat.

Planurile de studii se aprobă de către Senatul Universității în baza autentificării pozitive a catedrelor, de comun acord cu Ministerul Educației al Republicii Moldova.

**5.11.** Curriculumule cursurilor disciplinelor predate în cadrul Universității se elaborează în conformitate cu prevederile Cadrului Național al Calificărilor la ciclurile I, II și III de studii și domeniu, și se aprobă de Senatul Universității.

**5.12.** Activitatea de formare și cea educațională a Universității de Stat din Comrat se organizează și se desfășoară de catedre și facultăți prin diferite forme:

- activități didactice (cursuri, seminare, lucrări practice, lucrări de laborator, consiliere);
- activitate științifică (elaborarea lucrărilor de curs, proiectelor de diplomă, activități științifice ale studenților);
- activități practice (stagieri practice de instruire, producere, profesionale și altele);
- formă individuală de lucru cu studenții (consultare, lucru individual sub îndrumarea cadrului didactic);
- diverse forme de testare și evaluare a rezultatelor învățării, lucrărilor de curs, lucrărilor de control, teste, atestări, examene, etc.;
- munca individuală a studenților (lucrări de control, lucrări de control și grafică, etc.);
- activități de cercetare științifică (elaborarea și scrierea: lucrării de licență pentru ciclul I de studii; tezei de masterat pentru ciclul II de studii; tezei de doctor pentru ciclul III de studii);
- activități obștești și în afară de studii.

**5.13. Formele organizatorice** ale activității educaționale se desfășoară în conformitate cu **orarul pentru semestre**, ȳizat de șefii catedrelor, decanul facultății și aprobat de **către prorectorul** pentru lucrul de înstriure, precum și în concordanță cu programele și **graficile de activitate** ale catedrelor și subdiviziunilor Universității.

**5.14. Evaluarea internă** a procesului de învățământ la Universitate se face de către **secția calității** educației în conformitate cu regulamentul, aprobat de **Senatul Universității**.

**Rezultatele academice** ale studenților sînt evaluate pe parcursul semestrelor și în timpul examenelor, la finalizarea programului educațional de învățământ, în conformitate cu programul de studii. Tipurile de evaluare se aprobă de către catedre și se aduc la cunoștința studenților la începutul anului de studii.

**Evaluarea curentă** (atestarea) este efectuată în cadrul orelor practice, de laborator, **seminarelor**.

**Rezultatele** acestei evaluări sunt utilizate pentru admitere și evaluare finală a **cunoștințelor** în timpul sesiunilor de examinare.

**Examenele** sînt susținute în cadrul sesiunilor de examinare în conformitate cu **planul și calendarul** procesului de învățământ, în baza unui orar, aprobat de prorectorul pentru lucrul de înstriure.

**5.15. Organizarea** sesiunii suplimentare, transferul, exmatricularea, restabilirea **calităților** - sînt efectuate în conformitate cu Regulamentul de organizare a studiilor în **universitatea superioară în baza Sistemului Național de Credite de Studiu la Universitatea de Stat din Comrat**.

**5.16. Studenții** Universității susțin stagiile de practică, care este o condiție obligatorie **pentru însușirea specialiștilor de înaltă calificare**.

**Stagiile de practică** sînt organizate de Universitate și se desfășoară în cadrul organizațiilor, instituțiilor și altor structuri, în conformitate cu regulamentul privind **desfășurarea stagiilor de practică**, aprobat de **Senatul Universității**.

**Stagiile de practică** se desfășoară în baza contractului, încheiat între Universitate și **structurile care oferă locuri pentru stagiile practice**.

**5.17. Structurile** care oferă Universității locuri pentru desfășurarea stagiilor de practică **studențești pot obține:**

- **prioritate la selectarea absolvenților** pentru încadrarea lor la unitate;
- **parteneriat în organizarea incubatoarelor de afaceri, proiectelor comune, etc.**

**5.18. Studiile la Universitate** se finalizează cu:

- **examene și susținerea lucrării de licență, ciclul I - studii superioare de licențiat (nivelul 6 ISCED)** în conformitate cu Regulamentului-cadru privind organizarea examenului de finalizare a studiilor superioare de licență, aprobat de Ministerul Educației al Republicii Moldova;
- **susținerea tezei de master, ciclul II - studii superioare de masterat (nivelul 7 ISCED);**
- **susținerea tezei de doctor, ciclul III - studii superioare de doctorat (nivelul 8 ISCED).**

Forma de evaluare la finalizarea programului de învățământ la universitate se stabilește de Senatul Universității. \*

**5.19. Studenții** care au îndeplinit toate cerințele planului de studii sunt admiși la **examinările finale de stat**, ciclul I - licențiat, ciclul II - masterat și ciclul III - doctorat.

Conform rezultatelor îndeplinirii planului de studii, se decide problema privind **conferirea calificării** corespunzătoare absolventului și înmînarea acestuia a diplomei de **studii de modelul** respectiv. Absolventului i se înmînează diploma cu anexă de modelul **subțit**.

La **completarea** anexei diplomei și pentru asigurarea mobilității academice, **concomitent** cu sistemul național de notare se aplică scara de evaluare în conformitate cu **Sistemul European de Credite Transferabile/ECTS** (A, B, C, D, E, FX, F), care în **echivalent** cu scara națională de evaluare corespunde: A: 9.01 - 10.0; B: 8,01- 9,0; C: 7,01-8,00; D: 6.01-7.00; E: 5,0-6,0; FX: 3.01 - 4.99; F: 1.0 - 3.00.

**5.20. Studenții** pot să facă studiile concomitent pe două specialități de la cursul doi cu **omnificia susținerii** cu succes a concursului. În acest caz ei pot primi bursa de stat la **prima specialitate**.

**5.21. Devierea** studenților de la orele de studii la munci, ce nu au legătură cu procesul **educational**, se permite doar la decizia Senatului Universității, cu excepția studenților **facultății agro-tehnologice**, care dispun de sectorul său de instruire și experimental.

## **VI. ACTIVITATEA DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ A UNIVERSITĂȚII**

**6.1. Universitatea de Stat din Comrat** desfășoară cercetări științifice conform planurilor **tematice aprobate** de Senatul Universității, asigurînd calitatea lucrărilor efectuate și **securitatea în muncă** în baza de autorecuperare și autofinanțare.

**6.2. Obiectivele principale** ale activității de cercetare științifică a Universității de Stat **din Comrat sînt:**

- **asigurarea dezvoltării multilaterale** a cercetărilor fundamentale privitor la cele mai **importante domenii** ale științelor naturale și umane;
- **desfășurarea** lucrărilor de prospecțiune și aplicative de înaltă eficiență, orientate spre **soluționarea** celor mai actuale probleme pentru dezvoltarea social - economică a țării și **UTA Găgăuzia;**
- **efectuarea** lucrărilor de cercetare și tehnologice conform contractelor de colaborare cu **agenții economici;**
- **pregătirea** manualelor și materialelor didactice pentru sistemul de învățământ din țară și **UTA Găgăuzia;**
- **efectuarea** lucrărilor de cercetare cu caracter științifico - metodic, implementarea **rezultatelor** cercetărilor științifice, propagarea cunoștințelor științifice;
- **dezvoltarea gândirii creative** a studenților, formarea deprinderilor de însușire a **specialității**, perfecționarea continuă a cunoștințelor sale.

**6.3. Cercetările științifice** sînt finanțate din contul mijloacelor bugetului de stat,

contractelor, din mijloacele speciale ale Universității și din alte surse.

## VII. FORMAREA ȘI PERFECTIONAREA PROFESIONALĂ A PERSONALULUI ȘTIINȚIFICO - DIDACTIC AI UNIVERSITĂȚII

**7.1. Învățământul postuniversitar și formarea profesională se realizează în următoarele forme:**

- doctoratul (atașarea doctoranzilor și solicitanților pentru susținerea examenelor de doctorat și pregătirea tezelor de doctorat; stagiile de formare științifică, educațională, creșterea la întreprinderi, instituții, organizații de cercetări științifice și de proiectare, precum și în alte universități din țară și de peste hotare; concedii de creație pentru finalizarea lucrului asupra tezei, monografiei, manualului);

- postdoctoratul;

- recalificarea la facultăți speciale ale universităților, în institute de cercetare științifică, de formare și perfecționare profesională a personalului, atât în interiorul țării, cât și în străinătate.

## VIII. ACTIVITATEA FINANCIAR - ECONOMICĂ A UNIVERSITĂȚII

**8.1. Universitatea de Stat din Comrat este o instituție cu autonomie financiară neocomercială care își desfășoară activitatea în condiții de autogovernare și autonomie financiară.**

**8.2. Autonomia financiară constă în dreptul Universității de ași organiza activitatea și de a administra de sine stătător mijloacele sale financiare, să realizeze libertățile academice și administrative fără orice interferență ideologică, politică sau religioasă, să-și asume anumite angajamente și competențe în conformitate cu conținutul național și direcția strategică de dezvoltare a învățământului superior și sectorului de cercetare, științei și inovării, care sînt stabilite de lege și documentele de politici în domeniu.**

**8.3. Autonomia financiară este corelată cu principiile responsabilității publice pentru calitatea formării profesionale și cercetării științifice, prestarea de servicii, care sînt desfășurate de instituție, cu gestionarea eficientă a mijloacelor financiare și a patrimoniului public.**

**8.4. Autonomia financiară se realizează prin:**

- administrarea resurselor financiare, inclusiv a mijloacelor alocate de la bugetul de stat prin intermediul conturilor bancare;

- gestionarea resurselor financiare din diferite surse și a bunurilor în conformitate cu Planul de dezvoltare a instituției și cerințele stabilite de Regulamentul cu privire la modul de funcționare a instituțiilor de învățămînt superior de stat în condiții de autonomie financiară, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.983 din 22 decembrie 2012;

- plasarea la depozitele bancare a soldului mijloacelor disponibile la contul bancar;

- determinarea cuantumului valorii contractului de studii, plății pentru cazare în cămin coordonată cu fondatorul, în conformitate cu metodologia aprobată de Guvernul

**Republicii Moldova;**

- **finanțarea programelor și posibilitatea realizării acestora;**
- **sprijinul social al studenților și personalului;**
- **acordarea burselor de studii și cercetare;**
- **stabilirea structurii interne a instituției și aprobarea bugetului;**
- **administrarea bunurilor, dezvoltarea, consolidarea și dotarea instituției;**
- **atragerea resurselor financiare prin participarea la proiectele de cercetare, de investiții în temeiul colaborării cu diverși parteneri naționali și internaționali;**
- **crearea unităților și subdiviziunilor de cercetare - elaborare, dezvoltare, proiectare, prestare de servicii și activități de producere;**
- **constituirea uniunilor persoanelor juridice și asociațiilor profesionale conform legii.**

**3.5. Autonomia financiară se realizează conform legii și responsabilității publice în baza următoarelor surse de venit:**

- **mijloacele alocate de fondator de la bugetul de stat pentru acordarea instituției a serviciilor de educație în scopul formării specialiștilor conform planului (comenzii de stat) și susținerii studenților - orfani și a celor aflați sub tutelă;**
- **mijloacele alocate de la bugetul de stat pentru activitățile de cercetare - elaborare, obținute în bază de concurs, organizat de către o structură competentă;**
- **mijloacele obținute în urma acordării serviciilor de cercetare - elaborare efectuate conform comenzii în baza contractului;**
- **mijloacele obținute în rezultatul cercetărilor științifice efectuate în baza unor proiecte internaționale de cercetare și elaborare;**
- **mijloacele defalcate ca plată pentru studii a studenților ciclurilor I, II și III, pentru cercetări complexe, precum și de la cursurile de formare profesională;**
- **veniturile bancare în urma plasării temporare la depozitele bancare a mijloacelor financiare disponibile;**
- **donații și sponsorizări;**
- **contractele de arendă și locațiune;**
- **alte surse obținute de la activitatea economică a Universității de Stat din Comrat, în condițiile legislației în vigoare.**

**3.6. Bugetul veniturilor și cheltuielilor instituției se aprobă anual, cu respectarea obligatorie a echilibrului bugetar.**

**3.7. Proiectul bugetului anual al Universității de Stat din Comrat este supus dezbaterilor și aprobat de Senatul Universității.**

**Raportul privind executarea bugetului anual se prezintă Senatului de către rector în primul trimestru al anului calendaristic următor.**

**3.8. Organele de administrare financiară ale Universității de Stat din Comrat constau din Senatul, Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională și Consiliul de administrație.**

**Organele de administrare financiară ale Universității de Stat din Comrat exercită următoarele funcții:**

- **aprobarea Planului de dezvoltare pentru cel puțin 5 ani, care include viziunea, misiunea, strategia dezvoltării Universității și măsurile de bază pentru realizarea lor;**
- **planificarea, aprobarea, îndeplinirea, monitorizarea și evaluarea resurselor financiare;**

- **aprobarea deciziilor strategice** privind:

- **managementul proprietății;**
- **remunerarea muncii și motivarea personalului;**
- **stabilirea cuantumului taxelor de studii, pentru cazare în cămin, pentru servicii și locuință;**

- **cooperarea cu agenții economici;**
  - **administrarea resurselor financiare;**
  - **inițierea propunerilor despre fuziunea cu alte instituții de învățământ superior;**
  - **managementul în privința drepturilor de proprietate intelectuală;**
  - **managementul instituției în procesul de tehnologizare;**
- **asigurarea relațiilor reciproce cu piața muncii.**

**8.9. Finanțarea serviciilor educaționale oferite de universitate conform planului (anexa de stat) de formare a specialiștilor cu finanțare de la bugetul de stat este asigurată de Ministerul Educației al Republicii Moldova.**

**8.10. Baza tehnico - materială a Universității constă din clădiri, bibliotecă, sălile de conferințe, laborator, punctul medical, cantine, echipamente, mijloace de transport, utilaje, alte mijloace tehnico - materiale prevăzute de normativele în vigoare.**

**8.11. Dezvoltarea bazei tehnico - materiale se efectuează din contul mijloacelor Universității de Stat din Comrat obținute din surse financiare legale.**

*Olui Andreiuc*  
*N.V.*



REPUBLICA MOLDOVA  
MINISTERUL EDUCAȚIEI  
MOLDOVA RESPUBLĪKANIN ŪRETĪM BAKANNĪ  
МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

UNIVERSITATEA DE STAT DIN COMRAT  
COMRAT DEVLET UNIVERSITETI  
КОМРАТСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

Str. Școlii nr. 17, MD-3800, mun. Comrat, tel.: (0298) 2-43-45; fax: (373-298) 2-34-81, c/f 1008611002139, cont.440100000134601

2015

No 173

Министерство просвещения  
Республики Молдова

В ответ на № 03/14-222 от 04.03.2015г. администрация Комратского государственного университета предоставляет на утверждение Хартию университета.

Хартия университета в количестве 2-х экземпляров в подшитом и пронумерованном виде (на 27 листах) прилагается.

MINISTERUL EDUCAȚIEI  
6184  
04 15  
21

Ректор Комратского

Государственного Университета



*[Signature]*  
З. Арикова

В данном документе  
предусмотрено и проинфор-  
вано 27 метров

Зав. канцелярией  
Т. Козува

